

Επίκαιρα

Θέματα Συνταγματικού Δικαίου

Υπεύθυνος ύλης: Ξενοφών Κοντιάδης

Ιούνιος 2012, Τεύχος 15

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Ασκώντας πολιτική πίεση στο Ανώτατο Δικαστήριο», Mark Tushnet
- «Η συγγνώμη του Κράτους», Πέτρος Παραράς
- «Ο ρόλος του Προέδρου», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Η αδυναμία των κομμάτων», Κώστας Χρυσόγονος

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Προγράμματα

- «Data Protection: Redress mechanisms and their use- Προστασία προσωπικών δεδομένων - Επανορθωτικοί μηχανισμοί και η χρήση τους»

Νέα βιβλία

- Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, «Τα Ελληνικά Συντάγματα και η Ιστορία τους (1797-1875)»

Ασκώντας πολιτική πίεση στο Ανώτατο Δικαστήριο

Mark Tushnet, Καθηγητής Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Harvard

Σύμφωνα με μια διαδεδομένη αντίληψη, η υποστήριξη της θέσης ότι μια απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου που θα έκρινε αντισυνταγματικό το νόμο του Προέδρου Ομπάμα για την υγεία θα (μπορούσε να) επηρεάσει αρνητικά τη φήμη του Δικαστηρίου ή τον τρόπο με τον οποίο η ιστορία θα κρίνει τον Πρόεδρό του, ισοδυναμεί με άσκηση πίεσης στο Δικαστήριο –lobbying κατά τον όρο που χρησιμοποιεί ο Parker– ή αποτελεί εγχείρημα απονομιμοποίησης της απόφασης.

Αυτό μου φαίνεται ανόητο για δύο λόγους: (1) Είναι μάλλον πολύ αργά για να ασκηθεί πίεση στο Δικαστήριο. Οι δικαστές έχουν ήδη ψηφίσει και αυτή τη στιγμή γράφουν τις γνώμες τους. Βέβαια πάντα υπάρχει περιθώριο για αυτό που οι πολιτικοί επιστήμονες αποκαλούν «ρευστότητα» κατά το χρόνο πριν δημοσιευθεί η απόφαση, και μερικές φορές ρευστότητα σημαίνει ότι το αποτέλεσμα της αρχικής ψήφου μπορεί να ανατραπεί. Και θεωρώ πως υπάρχει μια πιθανότητα –είμαι πεπεισμένος απειροελάχιστη– η ψήφος κάποιου δικαστή να είναι ρευστή εξαιτίας όσων πιστεύει ο δικαστής ότι θα ειπωθούν για την απόφαση αυτή προς τη μια ή προς την άλλη κατεύθυνση, αν και θα με εξέπληττε να μάθω ότι αυτό συνέβη εξαιτίας αυτών που λέχθηκαν ή ειπώθηκαν μετά από την προκαταρκτική ψηφοφορία: ένας δικαστής θα έπρεπε να είναι μάλλον άμυαλος για να αρχίσει να σκέφτεται τα περί φήμης εκ των υστέρων και να μην τα έχει λάβει υπόψη του πιο πριν.

(2) Τα σχόλια και οι προβλέψεις για τον αντίκτυπο της απόφασης στη φήμη του Δικαστηρίου δεν είναι τίποτε περισσότερο από αυτό ακριβώς - σχόλια και προβλέψεις. Μπορεί να είναι σωστά, μπορεί να είναι λανθασμένα, όμως στην πραγματικότητα δεν διαφέρουν πολύ από τον πολιτικό σχολιασμό που αφορά το εάν είναι οι Δημοκρατικοί ή οι

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Ασκώντας πολιτική πίεση στο Ανώτατο Δικαστήριο», Mark Tushnet
- «Η συγγνώμη του Κράτους», Πέτρος Παραράς
- «Ο ρόλος του Προέδρου», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Η αδυναμία των κομμάτων», Κώστας Χρυσόγονος

Ρεπουμπλικάνοι εκείνοι που θα επωμισθούν μεγαλύτερο πολιτικό κόστος αν ξεσπάσει ξανά μια συνταγματική κρίση για τη ρήτρα χρέους. Η «ιστορία» θα μας φανερώσει με τους δικούς της χρόνους πως «αυτή» κρίνει το Δικαστήριο Roberts, αυτή τη στιγμή όμως το μόνο που κάνουν όλοι είναι να γράφουν πολιτικά σχόλια (και ούτε καν την πρώτη εκδοχή της ιστορίας).

Υπάρχει λοιπόν κάτι που να μπορεί να ειπωθεί επί του ζητήματος (το οποίο να μην αποτελεί ανάμειξη στην έκβασή του); Μπορώ να σκεφτώ μερικά πράγματα. Ενδεχομένως αυτό που διαδραματίζεται είναι ότι και οι δύο αντίπαλες πλευρές προλειαινούν το έδαφος, ρίχνοντας τους τόνους εν αναμονή της απόφασης και εκθέτοντας τη γραμμή που θα ακολουθήσουν όταν εκδοθεί. «Το Δικαστήριο είναι αιχμάλωτο των Ρεπουμπλικάνων» / «Είναι απαράδεκτο να κριτικάρεται το Δικαστήριο ως κομματικοποιημένο». Αν αυτό συμβαίνει πράγματι, είναι ενδιαφέρον ότι το πεδίο μάχης που προετοιμάζεται αφορά ένα τοπίο όπου ο επίμαχος νόμος έχει κριθεί αντισυνταγματικός. Ούτε οι Δημοκρατικοί, ούτε οι Ρεπουμπλικάνοι φαίνεται να έχουν προετοιμαστεί για το πώς θα υποδεχθούν μια απόφαση, η οποία θα κρίνει το νόμο συνταγματικό, έτσι ώστε να αποκομίσουν πολιτικό όφελος. Ίσως και να γνωρίζουν κάτι για την έκβαση της υπόθεσης, το οποίο εγώ αγνωώ. (Θεωρώ όμως ότι η σωστή στρατηγική υπαγορεύει να έχουν γραφτεί προσχέδια ανακοινώσεων για τον τύπο και για τις δύο εκδοχές έκβασης της υπόθεσης. Για παράδειγμα στα αρχεία της Ένωσης για τα Δικαιώματα των Έγχρωμων υπάρχουν τέτοια «διπλά» προσχέδια ανακοινώσεων προς τον τύπο, τα οποία είχαν ετοιμαστεί πριν από την περίφημη απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου Brown v. Board of Education).

Ένα δεύτερο ζήτημα είναι πως το «φαινόμενο του θερμοκηπίου» στο οποίο αναφέρονται οι συντηρητικοί που ασκούν κριτική στους δικαστές O'Connor, Kennedy και ενίοτε και στον Souter μοιάζει να έχει μεταλλαχθεί. Όταν πρωτοεμφανίστηκε το φαινόμενο, αφορούσε ευμετάβλητους συντηρητικούς οι οποίοι ερχόμενοι στην Ουάσινγκτον, και επιθυμώντας να γίνουν αρεστοί στους ανθρώπους με τους οποίους συναναστρέφονταν, μετακινήθηκαν προς τα αριστερά. Το φαινόμενο ήταν σταδιακό και εξαρτώμενο από το «περιβάλλον». Τώρα οι συντηρητικοί φαίνεται να ανησυχούν –εντελώς άνευ λόγου– ότι το φαινόμενο μπορεί να εμφανισθεί και επικεντρωμένο στο πλαίσιο μιας συγκεκριμένης υπόθεσης. Ένα όμως είναι ξεκάθαρο: ο John Roberts δεν πρόκειται να επηρεαστεί από τα άρθρα που γράφονται. Έχει δική του άποψη. Ίσως να ενδιαφέρεται για το πώς θα τον κρίνει η ιστορία και για την

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Ασκώντας πολιτική πίεση στο Ανώτατο Δικαστήριο», Mark Tushnet
- «Η συγγνώμη του Κράτους», Πέτρος Παραράς
- «Ο ρόλος του Προέδρου», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Η αδυναμία των κομμάτων», Κώστας Χρυσόγονος

επίδραση της υπόθεσης στη νομιμοποίηση του Δικαστηρίου, ίσως πάλι και να μην ενδιαφέρεται.* Αλλά θα ψηφίσει –ή έχει ήδη ψηφίσει– με τον τρόπο που ο ίδιος θεωρεί ορθό (θα έλεγα «σωστό» αλλά στη συγκεκριμένη συγκυρία η λέξη είναι εύκολο να παρερμηνευθεί).

* Προσωπικά δεν θεωρώ πως υπάρχει κάτι επιλήψιμο στο να συγκροτεί ένας δικαστής μια γενική στάση για την ερμηνεία του Συντάγματος με βάση το ενδιαφέρον του για τη νομιμοποίηση του δικαστηρίου. Σίγουρα αυτό είναι ένας τρόπος να γίνουν αντιληπτές οι αρετές του δικαστικού αυτοπεριορισμού που υποστήριξε ο Alexander Bickel. (Το ενδιαφέρον για την ατομική φήμη κρύβει περισσότερες παγίδες, και αυτό όμως τείνω να το δεχθώ, σύμφωνα με την ευρύτερη αντίληψή μου).

<http://balkin.blogspot.com>, 23/5/2012

(επιλογή-μετάφραση: Αλκμήνη Φωτιάδου)

Η συγγνώμη του Κράτους

Πέτρος Παραράς, Επίτιμος Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας και Ομότιμος Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου

Πρόσφατα, ο πρωθυπουργός της τελευταίας διετίας ζήτησε, σε συνέντευξή του, δημόσια συγγνώμη εκ μέρους όλου του πολιτικού κόσμου –δεν ζήτησε συγγνώμη ο ίδιος– για τα ολέθρια δεινά και την εξαθλίωση που επέφερε στην ελληνική κοινωνία, κατά την προηγηθείσα διετία, η διακυβέρνηση της χώρας από τον ίδιο, μετατοπίζοντας και επιμερίζοντας έτσι την ευθύνη σε όλους τους κυβερνητικούς που άσκησαν την πολιτική εξουσία κατά το χρονικό αυτό διάστημα, δηλαδή και στους Υπουργούς που μετείχαν στις κυβερνήσεις του που τους θεωρεί, εντεύθεν, συνυπεύθυνους.

Έτσι, ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης, που πάντως είναι ο κατά πρώτον λόγο υπεύθυνος για όσα έγιναν –ή και θα γίνουν λόγω των διεθνών δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί– εκφράζει, κατ' ουσίαν, την συγγνώμη του Κράτους (excuses d' État), το οποίο επί διετίαν αυτός ενσάρκωνε, απευθυνόμενος προς την διαλυμένη πλέον ελληνική κοινωνία.

Το πρόβλημα της «κρατικής συγγνώμης» έχει ήδη απασχολήσει πολιτικούς, εκπροσώπους της πολιτικής θεωρίας αλλά και διεθνολόγους και το εύλογο ερώτημα που εγείρεται είναι, ποιες μπορεί να είναι οι εντεύθεν συνέπειες,

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Ασκώντας πολιτική πίεση στο Ανώτατο Δικαστήριο», Mark Tushnet
- «Η συγγνώμη του Κράτους», Πέτρος Παραράς
- «Ο ρόλος του Προέδρου», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Η αδυναμία των κομμάτων», Κώστας Χρυσόγονος

δοθέντος ότι με την συγγνώμη δεν επέρχεται, προφανώς, παντελής λήθη και εξάλειψη της όποιας ευθύνης. Και επειδή το Κράτος δεν επιδέχεται άμεσο καταλογισμό, οι ευθύνες, για τις οποίες δηλώθηκε η συγγνώμη, βαρύνουν αποκλειστικώς αυτούς που για ορισμένο χρονικό διάστημα το εξέφραζαν. Αν δε πρόκειται για παρελθόντα γεγονότα, η συγγνώμη διατυπώνεται μεν από επίσημους φορείς της κρατικής εξουσίας, η ηθική όμως απαξία μετατοπίζεται στο Κράτος. Σχετική είναι η Δήλωση του Γάλλου Προέδρου Chirac, το 1995, αναγνωρίζοντας με τον τρόπο αυτό την ευθύνη της Γαλλίας του Vichy για τον εκπατρισμό και αφανισμό Γάλλων εβραίων μεταξύ 1942 και 1944.

Περαιτέρω, εφόσον η συγγνώμη απευθύνεται στο εσωτερικό της Χώρας σημαίνει προσπάθεια συμφιλίωσης (réconciliation) του πολιτικού προσωπικού με την «κοινωνία των πολιτών» και γενικότερα με τους πολίτες που έχουν καίρια θιγεί και τείνει άμεσα μεν στην εκτόνωση της κρίσης και την ελαχιστοποίηση του πολιτικού κόστους, έμμεσα δε και στην αποφυγή των όποιων άλλων κυρώσεων.

Υπάρχουν όμως παραδείγματα «επίσημης συγγνώμης» και καθόσον αφορά την ακολουθηθείσα στο παρελθόν εξωτερική πολιτική ορισμένων κρατών (η αποκληθείσα διπλωματία της συγγνώμης), όπως της Ιαπωνίας έναντι της Κορέας (κατ' ουσίαν ήταν ιαπωνική αποικία από το 1910 μέχρι το 1945), της Γερμανίας έναντι της Πολωνίας, του Βελγίου έναντι της Ρουάντα ή της Γαλλίας έναντι της Αλγερίας (Δήλωση της 27.4.2008 του πρέσβη της Γαλλίας εκεί) για τις σφαγές της 8ης Μαΐου 1945.

Η συμπεριφορά όμως αυτή δεν μπορεί να είναι μόνον συμβολική. Γενοκτονίες και συλλογικές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων –τα λεγόμενα μαζικά εγκλήματα, crimes de masse–, που η μνήμη διατηρεί ζωντανές, ούτε διαγράφονται ούτε παραγράφονται με ένα συγγνώμη. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο κράτη που υπέστησαν τις παραπάνω ζημιές και ταπεινώσεις ζητούν τώρα –εφόσον μόνον οι λέξεις δεν φαίνεται πάντως να ισοδυναμούν με πράξη (J. L. Austin, How to do things with Words, 1962)– αποζημίωση από τους παλιούς επικυρίαρχους. Πρόκειται για μια διαδικασία διορθωτικής δικαιοσύνης με σκοπό την εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών.

Αυτή όμως η restitutio πώς θα γίνει για τους πολίτες, τους οποίους το ίδιο το κράτος –δηλαδή οι κρατούντες– εξαθλίωσε, παραβιάζοντας όλα τα ατομικά και κοινωνικά τους δικαιώματα, κατά πλήρη περιφρόνηση του Συντάγματος και των κανόνων της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, με το περιεχόμενο που

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Ασκώντας πολιτική πίεση στο Ανώτατο Δικαστήριο», Mark Tushnet
- «Η συγγνώμη του Κράτους», Πέτρος Παραράς
- «Ο ρόλος του Προέδρου», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Η αδυναμία των κομμάτων», Κώστας Χρυσόγονος

έχει προσδώσει σ' αυτούς τους κανόνες η δημιουργική νομολογία του Στρασβούργου;

πηγή: Εφημερίδα «Βραδυνή», 3/5/2012

Ο ρόλος του Προέδρου

Ξενοφών Κοντιάδης, Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου, Κοσμήτορας Σχολής Κοινωνικών Επιστημών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Επιστ. Δ/ντης Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου

Υποστηρίχθηκε ότι η αποτυχία σχηματισμού κυβέρνησης μετά τις εκλογές αποδεικνύει την ανεπάρκεια των συνταγματικών ρυθμίσεων που αφορούν τη διαδικασία ανάδειξης κυβέρνησης, καταλήγοντας στην ανάγκη να ενισχυθούν οι αρμοδιότητες του Προέδρου της Δημοκρατίας μέσω συνταγματικής αναθεώρησης (Τα Νέα, 17.5.12). Όμως τι θα μπορούσε να προβλέπει εναλλακτικά το Σύνταγμα; Μήπως να ανατεθεί στον Πρόεδρο η αρμοδιότητα να ορίζει κατά βούληση πρωθυπουργό εάν δεν τελεσφορήσουν οι διερευνητικές εντολές; Πώς θα μπορούσε ο Πρόεδρος να επιβάλει στη Βουλή να στηρίξει μία κυβέρνηση εάν τα πολιτικά κόμματα αρνούνται να συνεργαστούν, έστω παρέχοντας ψήφο ανοχής;

Αποτελεί θεμελιώδες συστατικό στοιχείο της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας ότι η κυβέρνηση οφείλει να απολαμβάνει την εμπιστοσύνη της Βουλής. Αυτό δεν αλλάζει παρά μόνο εάν μεταβληθεί το πολίτευμα από κοινοβουλευτικό σε προεδρικό, που θα προϋπέθετε άσκηση συντακτικής εξουσίας. Κάτι τέτοιο θα συνεπαγόταν τη μεταφορά ισχύος από τον πρωθυπουργό σε έναν άμεσα εκλεγμένο Πρόεδρο, προκαλώντας πλήρη μετασχηματισμό στη λειτουργία του κράτους και ανατροπή μίας κοινοβουλευτικής παράδοσης 150 ετών. Πέρα από την υπερσυγκέντρωση εξουσιών σε ένα πρόσωπο, θα οδηγούσε επίσης στην έξαρση των λαϊκιστικών παθογενειών της πολιτικής ζωής, σε μία περίοδο όπου ευνοείται ο ακραία δημαγωγικός λόγος.

Μήπως ενίσχυση του ρόλου του Προέδρου θα σήμαινε κατάργηση της αρχής της δεδηλωμένης, σύμφωνα με την οποία η εντολή σχηματισμού κυβέρνησης παρέχεται στο πρόσωπο που με βάση την κοινοβουλευτική δύναμη των κομμάτων τεκμαίρεται ότι θα λάβει ψήφο εμπιστοσύνης; Η αρχή της δεδηλωμένης αποτέλεσε αντικείμενο σοβαρών αντιμαχιών και διεκδικήσεων για περισσότερα από 100 χρόνια, δηλαδή από την καθιέρωσή της το 1875 χάρη στον Χαρίλαο Τρικούπη μέχρι την αναθεώρηση του 1986. Η

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Ασκώντας πολιτική πίεση στο Ανώτατο Δικαστήριο», Mark Tushnet
- «Η συγγνώμη του Κράτους», Πέτρος Παραράς
- «Ο ρόλος του Προέδρου», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Η αδυναμία των κομμάτων», Κώστας Χρυσόγονος

παραβίασή της από τον βασιλιά υπήρξε κατ' επανάληψη αφορμή εκτροπών, με αποκορύφωμα όσα συνέβησαν τον Ιούλιο του 1965. Θα ήταν, λοιπόν, αδιανόητη η ανάθεση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας της εξουσίας να ορίζει κατά βούληση τον πρωθυπουργό.

Ακούστηκαν, επίσης, ορισμένες μεμονωμένες ενστάσεις σχετικά με τον τρόπο που άσκησε τα καθήκοντά του ο Πρόεδρος Κάρολος Παπούλιας, ιδίως ως προς τη διάρκεια και τον συντονισμό της διαδικασίας. Πρόκειται για απόψεις που εκφράζονται ιδίως από πρόσωπα που αγνοούν τα προβλεπόμενα στο Σύνταγμα, ή από όσους αποσκοπούν στην απαξίωση των θεσμών και στην εξυπηρέτηση επικίνδυνων πολιτικών σκοπιμοτήτων. Αν και ατελέσφορη, η διαδικασία ανάδειξης κυβέρνησης τηρήθηκε με απόλυτο σεβασμό στη συνταγματική νομιμότητα και με πολιτική δεξιότητα. Η αποτυχία σχηματισμού κυβέρνησης παρά του υποδειγματικούς προεδρικούς χειρισμούς οφείλεται στην πολιτική πόλωση και στην έλλειψη κουλτούρας συνεργασίας των κομμάτων, μετά από 38 χρόνια δικομματισμού. Ωστόσο η δημοκρατία βγήκε τελικά ενισχυμένη, αφού για πρώτη φορά στη μεταπολιτευτική ιστορία απαιτήθηκε άμεση επαναπροκήρυξη εκλογών, η οποία συντελέστηκε χωρίς παρεκτροπές. Η συμβολή του Προέδρου της Δημοκρατίας στη συνταγματική ομαλότητα υπήρξε καταλυτική.

πηγή: Εφημερίδα «ΕΘΝΟΣ», 22/5/2012

Η αδυναμία των κομμάτων

Κώστας Χρυσόγονος, Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου στο Τμήμα Νομικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Η αδυναμία σχηματισμού κυβέρνησης μετά τις εκλογές της 6ης Μαΐου και η προκήρυξη νέων για τη 17η Ιουνίου αποτελεί πρωτοφανές γεγονός στην ελληνική κοινοβουλευτική ιστορία. Σε όλες τις προηγούμενες εκλογικές αναμετρήσεις από τις οποίες δεν προέκυψε μονοκομματική απόλυτη πλειοψηφία είχαμε μια έστω βραχύβια κυβέρνηση, όπως οι κυβερνήσεις Τζανετάκη (Ιούνιος-Οκτώβριος 1989) και Ζολώτα (Νοέμβριος 1989-Απρίλιος 1990) ή παλιότερα η κυβέρνηση του Γεωργίου Παπανδρέου τον Νοέμβριο-Δεκέμβριο του 1963. Η τωρινή πλήρης αδυναμία των κομμάτων να εξεύρουν έστω και μια μεταβατική λύση υποδηλώνει το μέγεθος της δοκιμασίας την οποία βιώνει το ελληνικό πολιτικό σύστημα μέσα σε συνθήκες βαθιάς οικονομικής ύφεσης και «συντεταγμένης» χρεοκοπίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Ασκώντας πολιτική πίεση στο Ανώτατο Δικαστήριο», Mark Tushnet
- «Η συγγνώμη του Κράτους», Πέτρος Παραράς
- «Ο ρόλος του Προέδρου», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Η αδυναμία των κομμάτων», Κώστας Χρυσόγονος

Ο τρόπος πάντως με τον οποίο λειτούργησαν τα κόμματα, ή τουλάχιστον τα περισσότερα από αυτά, στο δεκαήμερο περίπου των άκαρπων διερευνητικών εντολών και συσκέψεων στο Προεδρικό Μέγαρο επιβεβαιώνει τις πολιτικές παθογένειες που οδήγησαν τη χώρα στην οικονομική κατάρρευση. Το καίριο ζήτημα των πιθανών (ή μη) κυβερνητικών συνεργασιών δεν έγινε, εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις, αντικείμενο θεσμοποιημένων συλλογικών εσωκομματικών διαδικασιών, δηλαδή σοβαρής συζήτησης και ψηφοφορίας.

Ακόμη και όταν συγκλήθηκαν οι κοινοβουλευτικές ομάδες κάποιων κομμάτων, αυτές αποτέλεσαν απλώς το (θλιβερό) σκηνικό για μια ακόμη δημόσια εμφάνιση του αρχηγού-ηγεμόνα του κόμματος, ο μονόλογος του οποίου δεν απευθυνόταν στην πραγματικότητα στους βουλευτές-χειροκροτητές του, αλλά στο τηλεοπτικό κοινό. Το τελευταίο παρακολουθεί εξάλλου παθητικά, περιμένοντας τη σωτηρία από τους κομματικούς αυτούς ηγεμόνες-μεσσίες. Ο δημόσιος διάλογος στην Ελλάδα είναι ανύπαρκτος στο εσωκομματικό επίπεδο και προσχηματικός στο διακομματικό. Κύρια χαρακτηριστικά τόσο της προηγούμενης όσο και της νέας προεκλογικής περιόδου είναι αφενός οι κοκορομαχίες διαφόρων υποψηφίων στα τηλεοπτικά παράθυρα με στόχο τον φθηνό εντυπωσιασμό και αφετέρου οι (φθίνουσες σε μέγεθος) συγκεντρώσεις οπαδών των κομμάτων για να «θαυμάσουν» τους μονολόγους των αρχηγών τους. Ουσιαστική και ειλικρινής συζήτηση για τα τεράστια προβλήματα της χώρας δεν γινόταν και δεν γίνεται σχεδόν πουθενά, με αποτέλεσμα αυτά να αντιμετωπίζονται μετεκλογικά με εμβλωματικό και μάλιστα σπασμωδικό τρόπο από τους κομματικούς ηγεμόνες. Όπως έχει επισημανθεί ξανά από τη στήλη αυτή, η Ελλάδα βρίσκεται σε ένα (ακόμη) σταυροδρόμι, καθώς καταρρέει το μεταπολιτευτικό μοντέλο μιας πολιτικής συναίνεσης στηριγμένης στη συνενοχή και στα δανεικά κι αγύριστα.

Ή θα προχωρήσουμε σ' ένα ανώτερο επίπεδο συναίνεσης, με ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών στην άσκηση της εξουσίας, πράγμα που προϋποθέτει κυρίως την επικράτηση δημοκρατικά οργανωμένων κομμάτων αρχών, στη θέση των ηγεμονικών-πελαταιακών σχηματισμών οι οποίοι μας οδήγησαν στην πτώχευση, ή θα οπισθοδρομήσουμε προς κάποια μετανεωτερική επανέκδοση αυταρχισμού. Οι εξελίξεις του τελευταίου διαστήματος υποδηλώνουν ότι η δεύτερη αυτή πιθανότητα μάλλον ενισχύεται.

πηγή: Εφημερίδα «ΕΘΝΟΣ», 28/5/2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Προγράμματα

- «Data Protection: Redress mechanisms and their use - Προστασία προσωπικών δεδομένων-Επανορθωτικοί μηχανισμοί και η χρήση τους»

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Προγράμματα

- «Data Protection: Redress mechanisms and their use – Προστασία προσωπικών δεδομένων – Επανορθωτικοί μηχανισμοί και η χρήση τους»

Το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, σε συνεργασία με την Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, το Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης για το Ρατσισμό, την Οικολογία, την Ειρήνη και τη μη Βία «Αντιγόνη» και το Κέντρο Ερευνών Μειονοτικών Ομάδων, ως εθνικό σημείο επαφής το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για τα θεμελιώδη δικαιώματα (FRANET) του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (European Union Agency on Fundamental Rights - FRA) έχει αναλάβει να εκπονήσει εμπειρική έρευνα με θέμα: «Data Protection: Redress mechanisms and their use» – Προστασία προσωπικών δεδομένων – Επανορθωτικοί μηχανισμοί και η χρήση τους».

Βασικός στόχος της έρευνας είναι η παρουσίαση της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών έννομης προστασίας προσωπικών δεδομένων καθώς και η αξιολόγηση της εφαρμογής των επανορθωτικών μηχανισμών και η ανάδειξη των κενών που ενδεχομένως υπάρχουν σχετικά με την εφαρμογή τους και τη χρήση τους.

Για τις ανάγκες της έρευνας και προκειμένου να παρουσιαστούν οι θέσεις των άμεσα εμπλεκόμενων, θα διεξαχθούν προσωπικές συνεντεύξεις με καταγγέλλοντες καθώς και δικαστές, ενώ θα υλοποιηθούν επίσης ομάδες εστιασμού (focus group) με συμμετέχοντες από την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ασκούμενους δικηγόρους και «ενδιάμεσους».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Νέα βιβλία

- Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, «Τα Ελληνικά Συντάγματα και η Ιστορία τους (1797-1875)»

Νέα βιβλία

- Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, «Τα Ελληνικά Συντάγματα και η Ιστορία τους (1797-1875)», Αθήνα 2012, 94 σελ.

«Για την κατανόηση και την αυτογνωσία της ελληνικής πολιτείας έχει ιδιαίτερη σημασία η μελέτη της εξέλιξης των πολιτικών και συνταγματικών θεσμών. Η αναδίφηση στα συνταγματικά κείμενα, με τα ιστορικά τους συμφραζόμενα, δεν παρουσιάζει μόνο επιστημονικό ενδιαφέρον, αλλά επιτελεί μια σημαντική ιδεολογική και παιδευτική λειτουργία, ως μέσο καλλιέργειας της αυτοσυνειδησίας της κοινωνίας. Έτσι συνιστά πολύτιμο οδηγό για την ανάπτυξη του συνταγματικού πατριωτισμού, που μπορεί να κινητοποιήσει τους πολίτες προς την επίτευξη συλλογικών στόχων.

Ενδεδυμένα με την εικαστική και, ευρύτερα, την αισθητική τους διάσταση, τα συνταγματικά κείμενα αποκτούν αυξημένη συμβολική δύναμη. Η αισθητικοποίηση του συνταγματικού λόγου αποτελεί μία αυτοτελή πτυχή αναγνώρισης του κύρους και της αξίας του, ιδίως όμως διευρύνει τους τρόπους πρόσληψης των κειμένων και των ιστορικών γεγονότων. Η πρωτοτυπία του ανά χείρας τόμου συνίσταται ακριβώς στην ανάδειξη της αισθητικής πλευράς σημαντικών τεκμηρίων της σύγχρονης συνταγματικής ιστορίας, συνοδευόμενης από πυκνή, συνοπτική πληροφόρηση κατά τρόπο προσιτό σε κάθε αναγνώστη. Ταυτόχρονα, στην εξαιρετικά κρίσιμη ιστορική

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Νέα βιβλία

- Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, «Τα Ελληνικά Συντάγματα και η Ιστορία τους (1797-1875)»

www.cecl.gr

Επικοινωνία: centre@cecl.gr

περίοδο που διανύει σήμερα η χώρα, κατά την οποία δοκιμάζονται αξίες, θεσμοί και, συνολικά, η πολιτική οργάνωση της κοινωνικής συμβίωσης, η επιστροφή στις ρίζες του ελληνικού συνταγματισμού είναι ένα εγχείρημα με σαφές πολιτικό μήνυμα και περιεχόμενο.

Η επιλογή της χρονικής περιόδου που καλύπτει ο τόμος δεν είναι τυχαία. Έχει ως αφετηρία τα προεπαναστατικά συνταγματικά κείμενα και τα Συντάγματα του Αγώνα, που διακρίνονται πρωτίστως για τον δημοκρατικό τους χαρακτήρα, και ολοκληρώνεται με το Σύνταγμα του 1864 και την καθιέρωση της αρχής της δεδηλωμένης, όταν δηλαδή το συνταγματικό κράτος εδραιώνεται και διαμορφώνονται θεμελιώδεις επιλογές που έκτοτε διέπουν τα ελληνικά Συντάγματα. Το Σύνταγμα του 1864 εγκαινιάζει μία κοινοβουλευτική παράδοση που, παρότι κατά τον 20ό αιώνα επανειλημμένα τίθεται υπό αμφισβήτηση από τους αντιπάλους της, ωστόσο παραμένει ισχυρή. Αυτή η παράδοση πρέπει να αξιοποιηθεί ως πολύτιμο εφόδιο μπροστά στην τρέχουσα αμφισβήτηση του πολιτικού συστήματος».

[από τον Πρόλογο του βιβλίου]